

Jaana Strandman ps

Kirjallinen kysymys ammatillisen koulutuksen laadusta, työelämävalmiuksista ja osaavan työvoiman saatavuudesta

Eduskunnan puhemiehelle

Suomessa käydään jatkuvaa keskustelua työvoimapulasta useilla käytännön ammattitaitoa vaativilla aloilla. Erityisesti rakennus-, teollisuus-, sähkö-, konepaja-, kuljetus- ja hoiva-aloilla työnantajat ovat toistuvasti nostaneet esiin huolen osaavan työvoiman riittävydestä. Samanaikaisesti ammatillisesta koulutuksesta valmistuu vuosittain suuri määrä opiskelijoita, mutta työnantajien kokemusten mukaan valmistuneiden käytännön osaamisessa on usein merkittäviä eroja.

Ammatillisen koulutuksen keskeinen tehtävä on tuottaa työelämän tarpeita vastaavaa osaamista. Viime vuosien aikana koulutusta on uudistettu, ja opiskelijoiden yksilöllisiä opintopolkuja sekä työpaikoilla tapahtuvaa oppimista on lisätty. Käytännössä on kuitenkin esitetty huolta siitä, että oppilaitosten resurssit, opetuksen määrä sekä mahdollisuudet riittävään käytännön harjoitteluun eivät kaikissa tilanteissa vastaa työelämän vaatimuksia. Monilla aloilla ammattitaidon kehittyminen edellyttää runsaasti käytännön harjoittelua, kokeneiden ammattilaisten ohjausta sekä nykyaikaisia työvälineitä ja oppimisympäristöjä.

Lisäksi ammatillisen koulutuksen yhteiskunnallinen arvostus on pitkään ollut keskustelun kohteena. Nuorten koulutusvalintoihin vaikuttaa edelleen käsitys siitä, että korkeakoulutus on ensisijainen tai arvostetumpi vaihtoehto. Tämä voi osaltaan vähentää kiinnostusta ammatillisiin opintoihin, vaikka monilla ammattialoilla työllisyysnäköymät ovat hyvät ja yhteiskunnan tarve osaaville tekijöille suuri.

Suomen kilpailukyky, huoltovarmuus ja talouskasvu ovat riippuvaisia myös siitä, että maassa on riittävästi ammattitaitoista työvoimaa. Rakennuksia, infrastruktuuria, energiaverkkoja, teollisuuslaitoksia sekä hyvinvointipalveluja ei voida ylläpitää ilman osaavia kädentaitajia. Tämän vuoksi on perusteltua arvioida, vastaako nykyinen ammatillinen koulutus riittävän hyvin työelämän tarpeisiin ja millä tavoin sen laatua, vetovoimaa ja vaikuttavuutta voitaisiin edelleen parantaa.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miten nykyinen ammatillinen koulutus vastaa työelämän käytännön osaamistarpeisiin,

Kirjallinen kysymys KK 283/2026 vp

mihin toimenpiteisiin ryhdytään käytännön opetuksen ja työssäoppimisen laadun vahvistamiseksi,

millä keinoilla pyritään lisäämään ammatillisen koulutuksen vetovoimaa ja arvostusta nuorten keskuudessa ja

miten varmistetaan, että Suomeen koulutetaan tulevaisuudessa riittävä määrä osaavia kädentaitajia työmarkkinoiden tarpeisiin?

Helsingissä 23.6.2026

Jaana Strandman ps